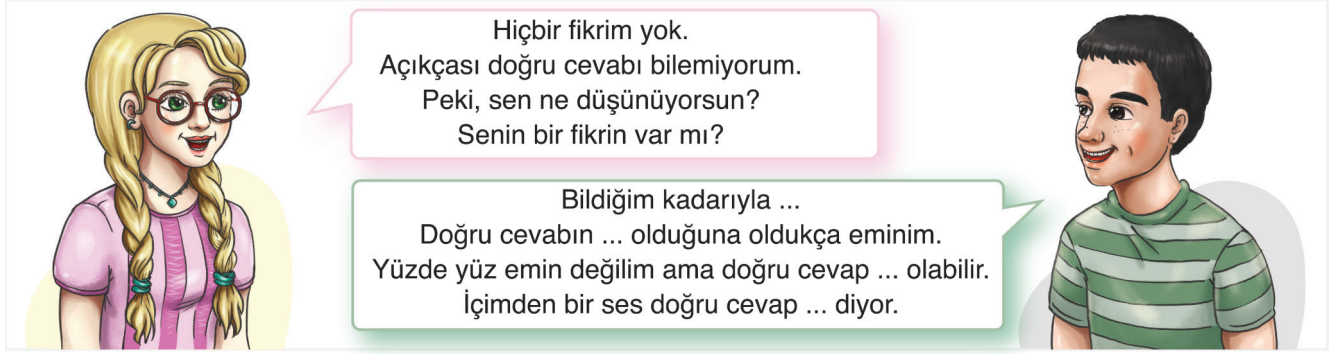

Aşağıdaki bilgi yarışmasının sorularını cevaplarken düşüncelerinizi daha güzel ifade edebilirsiniz. Konuşma kalıplarını inceleyiniz ve bunları kullanınız.

Bilgi Yarışması: Avusturya

Doğru cevapları işaretleyiniz.

- Hangisi Avusturya'nın komşusu değildir?
A Slovenya B Hırvatistan
C Çekya D İsviçre
- Yontma Taş Devrinden kalma kadın heykelciğinin adı nedir?
A Hirschwald Venüsü B Kirchdorf Venüsü
C Willendorf Venüsü D Mallnitz Venüsü
- Roma döneminde Viyana'nın adı neydi?
A Vindobona B Virunum
C Carnuntum D Teurnia
- 1365 yılında Avusturya Krallığı'nı hangi kral kurmuştur?
A II. Otto B Maria Theresia
C VI. Karl D IV. Rudolf
- Almancanın yanında Macarca hangi eyalette resmi dildir?
A Viyana B Yukarı Avusturya
C Burgenland D Aşağı Avusturya
- Mozart hangi şehirde doğmuştur?
A Viyana B Graz
C Salzburg D Linz
- Avusturya'nın nüfus olarak en kalabalık üç şehri hangisidir?
A Viyana-Salzburg-Linz B Graz-Villach-Linz
C Viyana-St. Pölten-Linz D Viyana-Graz-Linz
- Avusturya'nın en büyük gölü hangisidir?
A Neusiedler Gölü B Hallstätter Gölü
C Boden Gölü D Atter Gölü
- Avusturya'nın en büyük dağı hangisidir?
A Wildspitze B Großglockner
C Weißkugel D Großvenediger
- Tuna Nehri hangi şehirden geçmez?
A Linz B Krems
C Salzburg D Viyana
- Habsburglular, devleti hangi kışlık saraydan yönetmiştir?
A Schönbrunn B Belvedere
C Hofburg D Hernalis
- Johann Strauß heykeli Viyana'da hangi parkta?
A Stadtpark B Burggarten
C Augarten D Volksgarten

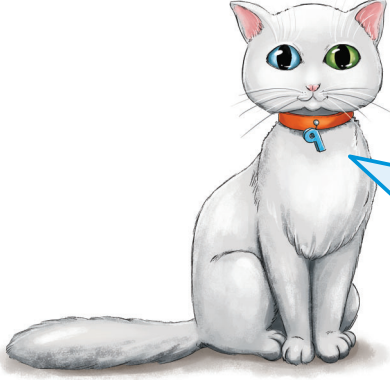
Dinleyiniz ve cevaplarınızı karşılaştırınız.

Birinci interaktif alıştırmayı yapınız.

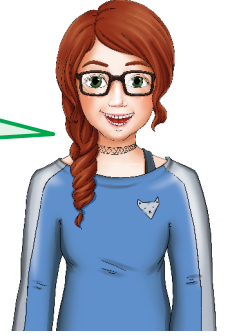

Avusturya'yı Geziyoruz

Arkadaşlar, merhaba!
Elif babasının yardımıyla internette bir blog sayfası açtı. Artık her gidip gördüğü yeri, bloğunda kısa anı notları ve fotoğraflarla tanıtıyor. Böylelikle hem gezdiği yerleri kayıt altına alıyor hem de buraları gezmek isteyenlere ön bilgi vermiş oluyor. Ben de onlarla gezdiğim için buraları görmüş oluyorum. Elif bazen blog yazılarında benden de bahsediyor. Doğrusu bu çok hoşuma gidiyor. Beni hatırladınız mı? Ben Elif'in kedisi Pamuk! Tekrar sizleri gördüğüm için çok mutluyum.

Arkadaşlar, benden de herkese merhaba!
Ne kadar güzel, yeni bir kitapta tekrar beraberiz. Sizleri çok özledim. Gelelim konumuza; blog, çok büyük teknik bilgi gerektirmeden, kolayca oluşturulan ve insanların çeşitli konularda istedikleri gibi yazılar yazdıkları günlüğe benzer internet sayfasıdır. Bloglar seyahat günlükleri olarak sıkça kullanılır. İsterseniz siz de kolaylıkla bir blog hazırlayabilirsiniz.

Elif'in bloğunda (sayfa 9 ve 10) yazdıklarını okuyunuz, soruları cevaplayınız.

- 1 Elif ve ailesi sırasıyla hangi yerleri gezdiler? Dairelerin içine rakamları yaz!
 Mondsee Melk Mögers Hallstatt Salzburg
- 2 Melk'e vardıklarında saat dokuz ise Viyana'dan saat kaçta yola çıkmış olabilirler? *Cevap için Google Maps'i kullanabilirsin.*
- 3 Melk Manastırı'nda Elif'in en çok hoşuna giden yer neresiydi? Burada neler vardı, kısaca anlat!
- 4 Mondsee'de nerede konakladılar, konakladıkları yerden nereyi görebiliyorlardı?
- 5 Elif Mondsee'de yüzmeye gittikleri tesisi nasıl betimliyor (anlatıyor)?
- 6 Elifler Salzburg'ta neler yaptı?
- 7 Mögers kasabası nerede bulunuyor? Müller ailesinin yaşadığı yeri kısaca anlat!
- 8 Organik tarım ya da organik hayvan yetiştiriciliğini tartışın? Organik beslenmenin ne tür faydaları vardır?
- 9 Müller ailesinin çiftliğinde hangi hayvanlar var?
- 10 Elif, Mögers'te telefonların çekmemesini nasıl değerlendiriyor?
- 11 Hallstatt'ın evleri ve sokakları nasıl?
- 12 Sen de seyahatte neler yaptığını Elif gibi yazarak anlat!

O Artık Küçük Bir Yıldız

Metni okuyunuz ve cevapların üzerine uygun soruları yazınız.

Wolfgang Amadeus Mozart, 27 Ocak 1756'da Salzburg'da doğdu. Babası Leopold bir saray kemancısıydı. Wolfgang'ın Nannerl isimli bir de kız kardeşi vardı. Nannerl, Wolfgang'dan dört buçuk yaş daha büyüktü.

Leopold oldukça sert ve katı bir babaydı. Çocuklarının eğitimini çok önemsiyor ve sürekli müzik dersleri veriyordu. Nannerl'e sekizinci doğum gününde bir nota kitapçığı hediye etti. Mozart, babasına her gün işten eve gelir gelmez, nota kitapçığı ve piyano dersleri almak istediğini söylüyordu. Babası, oğlunun henüz piyano eğitimi için yaşının küçük olduğunu düşünüyordu. Fakat babasının bilmediği bir şey vardı; Wolfgang her gün evlerinin çatı katındaki eski piyanonun önüne oturuyor ve çalmaya çalışıyordu. Kendi kendine piyanonun tuşlarına basıyor ve kolaylıkla uyumlu melodileri arka arkaya getirebiliyordu. Çünkü Mozart'ın doğuştan harika bir müzik kulağı vardı. Bir akşam Wolfgang, kız kardeşine, "Yarın babama senin nota defterinden bir parça çalacağım." dedi. Nannerl, "O kadar kolay değil. Önce biraz çalışman lazım."

"Hiç gerekli değil. Sen bin kere çalmışsındır. Ben artık buna aşına oldum. Rahatlıkla çalarım!" dedi. Mozart oturma odasındaki büyük piyanonun başına oturdu ve çalmaya başladı. Nannerl kulaklarına inanmadı ve hemen anne ve babasını çağırdı. Anne ve babası çocuklarının tek başına ders bile almadan bu eseri çalmasına çok şaşırdılar. Babası, Wolfgang'a "Gördüğüm kadarıyla sen de piyano öğrenme yaşına gelmişsin. Sana da bir nota kitapçığı alacağım." dedi.

O gecedan sonra Wolfgang'a da piyano dersleri vermeye başladı. Wolfgang çok kısa bir zaman içinde sadece piyano çalmayı değil, aynı zamanda keman çalmayı da öğrendi. Babası, Wolfgang'ın yeteneklerini paraya dönüştürmek istiyordu. Bunun için Avrupa'nın tanınmış şehirlerine turneler yapmaya karar verdi. Altı yaşındaki Wolfgang ailesi ile birlikte faytonla bir yıl süren turnelere katıldı. Münih, Köln, Paris ve Londra gibi şehirlerde Nannerl ve Wolfgang konserler verdiler. Özellikle Wolfgang'ın ünü kısa sürede bütün Avrupa'ya yayıldı. Wolfgang Mozart artık küçük bir yıldızdı.

(Elisabeth Volkers ve Helmut Brasse'den uyarlanmıştır.)

- ①
Babası bir saray kemancısıydı.
- ②
Ablasının adı Nannerl'di ve ondan dört buçuk yaş daha büyüktü.
- ③
Wolfgang her gün çatı katındaki eski piyanoyu çalmaya çalışıyordu.
- ④
Çünkü Wolfgang tek başına ders bile almadan piyano çalabiliyordu.
- ⑤
Wolfgang turneye çıktığında altı yaşındaydı.
- ⑥
Münih, Köln, Paris ve Londra gibi şehirlerde konserler verdiler.

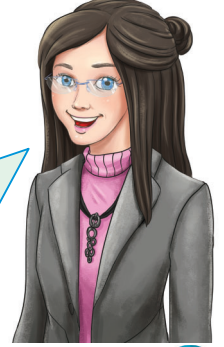
Zarf Fiil (Ulaç) -ip (Verbaladverb "ip")

Dikkatlice okuyunuz ve öğreniniz.

Bir cümlede iki veya daha fazla eylemi (olayı) anlatırken virgül veya "ve" bağlacını kullanırız. Diğer bir seçenek de birinci eylemdeki fiilin köküne **-ip**, **-üp**, **-ıp** ve **-up** eklerini getirmektir. Bu durumda "ve" bağlacı artık kullanılmaz. Böyle yaptığımızda cümlenin anlamı da değişmez. İsterseniz birkaç örnek verelim:

"Elif kitabı okudu ve anladı." yerine "Elif kitabı okuy**up** anladı."
"Lokantada yedik ve içtik." yerine "Lokantada yiy**ip** içtik." diyebiliriz.

Fiilerden **-ip**, **-üp**, **-ıp** ve **-up** ekleriyle zarf fiiler (ulaçlar) yap ve bunlarla cümleler kur!

gülmek:	geçmek:
sevmek:	okumak:
yazmak:	istemek:
şaşırmak:	gitmek:
demek:	etmek:
vermek:	gelmek:
çıkmaq:	yemek:
olmak:	üşümek:
sormak:	yatmak:
düşmek:	toplamak:

Örnek:

Doğum günü kutlamasında şarkı **söyledik ve** dans ettik. (Ve bağlacı yerine virgül de olabilir.)
Doğum günü kutlamasında şarkı **söyleyip** dans ettik.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Yüzyılda Bir

Efsaneyi okuyunuz, mavi ile yazılmış fiillerden zarf fiiller yazınız.

Eski zamanların birinde, dağların çok olduğu ülkede efendilerinin hizmetinde çalışan köleler varmış. Güneşli bir yaz günü çayır biçiyorlarmış. Öğle vakti olunca bir şeyler atıştırmak için hep beraber mola vermişler. İçlerinden genç bir kız manzaranın güzelliğini yakından görebilmek için bir tepeye çıkmış. Tepenin yamacında bir mağara kapısı görmüş.

Merak **etmiş ve** (1.....) içeriye adımını atmış. Burası saman dolu bir depoymuş. Biraz daha yürümüş. Bu kez içeride iki karayağız at görmüş. Atlar önlerindeki yemlikten iştahla yulaf yiyorlarmış. Kız atları boyunlarından **okşamış ve** (2.....) onları sevdikten sonra önlüğünün cebine bir avuç yulaf **koymuş ve** (3.....) oradan uzaklaşmış.

Girdiği üçüncü odada ise bir sandığın üzerinde kapkara bir köpek tünüyormuş. Köpek gözlerini kızdan ayırmıyormuş. Kızın aklına birden "Sandık Üzerinde Oturan Kara Köpek Efsanesi" gelmiş. Hazine çok yakında olmalı diye düşünmüş. Sonra köpeği sandıktan **indirmek ve** (4.....) sandığın içine bakmak istemiş. Etrafına bakınmış ve köpek için yiyecek bir şeyler aramış. Odadaki masanın üzerinde bir somun ekmeğe görmüş. Somunun yanındaki bıçağı **almış ve** (5.....) bir dilim ekmeğe kesmiş. Sonra ekmeğe köpeğe **göstermiş ve** (6.....) onu çağırmış.

Köpek sandıktan **atlamış ve** (7.....) kıza yaklaşmış. Sonra da kuyruğunu sallayarak ekmeği yemeye başlamış. Bu esnada kız sandığı açmış. Sandık altın, mücevher ve değerli taşlarla doluymuş. Önlüğünü altın ve değerli taşlarla **doldurmuş ve** (8.....) hemen oradan uzaklaşmak için kapıya doğru hareket etmiş. Kapıya geldiğinde ise taş kapının kapalı olduğunu görmüş. Samanların üzerine birazcık kestirmek için uzanmış. Uyandığında taş kapı tekrar açılmış. Hava çoktan kararıp gece olduğu için çayıra arkadaşlarının yanına gitmekten vaz geçmiş. Efendisinin kendisini azarlayacağından korkarak çiftliğe gitmiş. Çiftliğe vardığında kölelerin hepsi yemek masasındaymış. Kızı görünce çok şaşırılmışlar. Çünkü kız kaybolalı tam bir yıl olmuş. Onu her yerde aramalarına rağmen bulamamışlar. Bir kayadan **düşüğünü ve** (9.....) öldüğünü düşünmüşler. Spittal an der Drau çevresinde büyük bir dağ bulunur. Bu dağın zirvesine ise Goldeck denir. İşte, bu dağ köle kızın hazineyi bulduğu dağdır. Efsaneye göre burada kayaların içinde büyük bir altın damarı olduğuna inanılır. Fakat bugüne kadar orada çok fazla altın bulunmamıştır. Dağın dik yamaçlarında ise bir saray bulunur. Bu saray her yüzyılda sadece bir gün ortaya çıkar ve sonra tekrar gözden kaybolur. Sarayla birlikte beyazlar içindeki bir kadın sarayın penceresinde görünür.

Dünyayı Değiştiren Kadın: Maria Teresa

Bir tarih kitabından alınmış metni okuyunuz bilmediğiniz sözcükleri araştırınız.

Kutsal Roma İmparatorluğu'nu Habsburg hanedanı (1438-1806) yönetiyordu. İmparatorluğun başkenti Viyana'ydı. İmparator VI. Karl'ın erkek çocuğu yoktu. Ölümünden sonra yerine geçecek kişinin tayini sırasında Kutsal Roma İmparatorluğu'nun (Avusturya'nın) parçalanacağından korkuyordu. Bu amaçla 1713 yılında "Pragmatik Yaptırım" isimli bir kuralı

hayata geçirdi. Buna göre kadınlar da kralın varisi olabiliyorlardı. Yani onun yerine geçebileceklerdi. Fakat bütün Avrupa hükümdarlarının bu kuralı onaylaması gerekiyordu. İmparator VI. Karl, bu kuralı uzun uğraşlar sonucunda önemli Avrupa devletlerine kabul ettirdi. Hükümdarın zehirli mantar yemesi sonucu çok ani ölümü ile birlikte henüz 23 yaşında olan Maria Teresa imparatoriçe oldu. Maria Teresa'ya babasından kalan miras hiç iç açıcı değildi. Devlet kasası boş, ordu ise acınacak durumda ve güçsüzdü. Eşi Franz Stephan von Lothringen'i devletin başı olarak atadı, ama Franz devlet idaresine ilgi duymuyordu. Bu yüzden Maria Teresa'nın omuzlarında büyük bir yük vardı. Avrupa'daki hükümdarlar da babası VI. Karl ile yapmış

oldukları anlaşmaya uymuyorlardı. Habsburg hanedanının yıkılacağını ve kendilerine düşecek payın hayalini kuruyorlardı. Prusya Kralı II. Fredrich bu fırsatı değerlendirmek istedi. Maria Teresa'ya savaş açtı. Uzun yıllar süren bu savaştan (1740-1780) Avusturya parçalanmadan çıktı.

Maria Teresa aydınlanma çağının fikirlerinden etkilenmişti. Soyluların karşı çıkmalarına rağmen imparatorluğu için birçok reformun yapılması için emir verdi. Bu reformları kısaca şöyle sıralayabiliriz:

Vergi reformu: İlk nüfus sayımını yaptırdıktan sonra bütün arazilerin ölçümünü yaptırdı. Bunların tapuya kaydı yapıldı. Soylu ve din adamlarına da vergi ödeme zorunluluğu getirdi.

Eğitim reformu: 1774 yılında zorunlu eğitimi kanunlaştırdı. Altı yaşını doldurmuş her çocuk okula gitmek zorundaydı. Teresa'nın amacı okuryazar ve kültürlü bir toplum yaratmaktı.

Askeri reform: İlk askeri akademiyi açtı. 100.000 kişilik profesyonel bir ordu kurdu. İşkenceyi kaldırdı.

İdari reform: İmparatorluğun her yerinde geçerli olan standart bir yapı oluşturdu. Soyluların güçlerini elinden aldı ve bu iş için maaşlı devlet memurlarını görevlendirdi.

Maria Teresa'nın 1780 yılında ölümünden sonra yerine oğlu II. Josef geçti. Josef de annesinin reformlarına devam etti. Josef'in reformları kısaca şunlardır:

İnanç reformu: Protestan ve Ortodoks kiliselerini tanıdı ve onlara Katolik kilisesiyle aynı hakları verdi. Daha sonra Yahudilere de dini ibadet özgürlüğü tanıdı.

Sosyal reformlar: Fakirler ve öksüzler için bakım evleri hastaneler ve okullar yaptırdı. Çiftçilerin serflüğünü (kölelik) kaldırdı.

Kilise reformu: Herhangi bir işe yaramayan Katolik manastırlarını kapattı. Fakir ve hastalara yardım etmek koşuluyla bunların açık kalmasına müsaade etti.

(Wir erforschen die Zeit 3, Göksel Yılmaz Kısaltılmıştır)

Anlamalarını araştırınız ve yanlarına yazınız, sonra metni tekrar okuyunuz.

hanedan:

tayin:

pragmatik:

varis:

hükümdar:

idare:

anlaşma:

çağ:

reform:

vergi:

tapu:

İşaretleyiniz, yanlış cümlelerin doğrusunu defterinize yazınız.

	D	Y
1 Habsburglar XIV. yüzyıldan itibaren Kutsal Roma İmparatorluğu'nu yönetmiştir.	☐	☐
2 VI. Karl öldüğünde erkek çocuğu yoktu.	☐	☐
3 "Pragmatik Yaptırım" kuralına göre kızlar da babalarının yerine geçebiliyordu.	☐	☐
4 Maria Teresa kraliçe olduğunda ülkenin durumu çok iyiydi.	☐	☐
5 Maria Teresa'nın yaptığı bazı reformlara yoksul halk karşı çıkmıştır.	☐	☐
6 Maria Teresa soylu ve din adamlarına da vergi ödeme zorunluluğu getirdi.	☐	☐
7 Sadece zengin kız ve erkek çocukları 1774 yılından sonra okula gitmek zorundaydı.	☐	☐
8 Maria Teresa profesyonel bir ordu kurdurdu. Fakat işkenceyi kaldırmadı.	☐	☐
9 II. Josef annesinin reformlarına devam etti.	☐	☐

Maria Teresa'nın reformlarını anlatan yazıyı okuyup grup çalışması yapınız. Her grup bir reformu ayrıntılı bir biçimde hazırlayıp sınıfta sunsun.

Kitaplarda veya internette araştır ve yaz.

Osmanlı Devleti Viyana'yı alabilmek için iki kez kuşatmıştır. İlki 1529, sonuncusu ise 1683 yılındadır. Avusturya'da gerek bu kuşatmalar, gerekse Haçlı savaşlarının olduğu dönemden kalma Türkleri konu eden birçok efsane vardır. Bunlardan en bilineni Purbach'lı Türk'tür (Der Türke von Purbach). Bu efsaneyi kitaplarda veya internette araştır. Sonra da defterine Türkçe olarak yaz ve sınıfta oku!

Bir Avusturya Efsanesi: Türk Patikası

Günümüzde St. Veit an der Glan şehrinin yakınlarında yüksek bir tepenin üzerinde eski bir şatonun yıkıntıları yer alır. Bu şatonun adı Taggenbrunn'dur.

Haçlı savaşlarının yapıldığı zamanlarda Taggenbrunn'lu Heinrich isimli bir şövalye karısı Hildegard'la birlikte mutlu bir hayat sürüyormuş. Hildegard dinine sıkı sıkıya bağlı ve inançlı bir Hristiyan'mış. Diğer birçok erkek gibi Heinrich de inançsızlara karşı sürdürülen savaşa katılmaya karar vermiş. Kocasının bu isteğine razı olan Hildegard eşine yol için bir şeyler hazırlamış. Hazırladığı yolluğun içine bir de kar beyazı keten bir gömlek koymuş. Hildegard, "Bu beyaz gömlek benim sana olan ebedi sadakatimi

şato: Avrupa'da soylu kimselerin oturduğu, çevresi hendek, sur ve kulelerle çevrili yer; kale

şövalye: Orta Çağ Avrupası'nda özel biçimde yetişmiş ve özel ülküler taşıyan soylu kişi, atlı savaşçı

saban: Çift süren hayvanların koşulduğu demir uçlu tarım aracı

keşiş: Rahip

gösterecek, bunu sırtından hiçbir zaman çıkarma!" demiş. Heinrich kutsal topraklar için yola çıkmış.

Heinrich, daha ilk çatışmada sultanın askerlerine esir düşmüş. Diğer esirlerle birlikte en zor işlerde çalıştırılmaya başlanmış. Hatta tarlalarda hayvan gibi sabana koşulmuş, bir hayvan gibi kamçı darbelerine maruz kalmış. Sabanı çekerken kan ter içinde kalmasına ve ellerinin nasır tutmasına rağmen üzerinde taşıdığı gömlek yaz, kış, yağmur, çamur hep bembeyazmış. Bu ilginç durum sultanın da kulağına gitmiş ve şövalyeyi sarayına davet edip gömleğinin neden hiç kirlenmediğini sormuş. Tagenbrunn'lu Heinrich, "Memleketimden yola çıkmadan önce bu gömleği bana eşim verdi ve bu gömleğin beyazlığı ve temiz oluşu kendisinin bana sadık kaldığına bir işaret. Beyaz renk onun bana olan bağlılığını ve namuslu kaldığını gösteriyor." diye anlatmış.

Sultan, şövalyenin eşinin bağlılığını test etmek için bir adamını Taggenbrunn'a göndermiş. Sultanın adamı Taggenbrunn'a vardığında şövalyenin başına neler geldiğini anlatmış. Bu durum şövalyenin eşini üzüntüye boğmuş. Fakat sultanın adamı her şeyi denemesine rağmen Hildegard'ı eşine olan bağlılığından koparamadan geri dönmek zorunda kalmış. Sultanın adamı ayrıldıktan sonra Hildegard bir keşiş elbisesi giymiş, eline bir saz alarak sultanın ülkesine gitmiş. O kadar güzel saz çalıyormuş ki kısa zaman sonra ünü saraya da ulaşmış. Sultan bu keşişin saz çalmasını dinlemek için sarayına davet etmiş. Sultan keşişin müziğine hayran kalmış ve kendisinden bir isteği olup olmadığını sormuş. Keşiş, sultandan sabana sürülmüş Hristiyan esirlerden birini kendisine hediye etmesini istemiş. İsteği sultan tarafından kabul gören keşiş kısa süre içinde kocasını bulmuş ve onunla beraber memleketine dönmek için yola çıkmış. Kocasını keşiş elbisesi içindeki kişinin karısı olduğunu anlamamış. Laibach yakınlarına vardıklarında keşiş, "Sevgili dostum, artık yollarımız burada ayrılıyor. Hatıra olarak bana şu gömleğinden bir parça kesip verir misin?" diye sormuş. Keşişin bu isteğini seve seve yerine getiren Heinrich ona defalarca teşekkür etmiş.

Hildegard, eşinden önce kaleye gelip onu beklemeye başlamış. Üzerindeki keşiş elbisesini çıkarmış. Kocasını büyük bir sevinçle karşılamış. Çok zaman geçmeden kalede bazı kıskanç insanlar Heinrich'e karısının o yokken kaleden ayrıldığını ve hafifmeşrep biri gibi dolaştığını anlatmışlar. Heinrich bu söylenenlerden çok etkilenmiş ve karısına bu durumu sormuş. Sessizce odadan çıkan Hildegard kısa bir süre sonra keşiş elbisesi içinde tekrar odaya dönmüş. Elinde ise kocasından yolda ayrılırken hatıra olarak aldığı gömleğin kumaşı varmış. Hildegard, eşini kurtarmak için neler yaptığını bir bir anlatmış. Eşinin kendisine olan sevgisine ve bağlılığına bir kez daha şahit olan şövalyenin gözlerinden yaşlar akmaya başlamış. Böylelikle kaleye tekrar huzur gelmiş ve karı koca uzun yıllar mutlu bir şekilde yaşamışlar.

Bugün St. Veit şehrinin güneyinde bulunan **sapa** bir **patika** olan yolun adı "Türk patikası" olarak bilinir. Sultanın adamı, Taggenbrunn kalesine çıkarken bu patika yoldan yürümüştür.

(Hildegard Pezolt: Der "Türkensteig" bei St. Veit a.d. Glan/Kısaltılmış tercümedir.)

hafifmeşrep:

Davranışları, içinde bulunduğu toplumun ahlak anlayışına uymayan kişi

sapa: Dolambaçlı, engelli yol, dik yokuş veya anayola uzak yol

patika: Engeli yerlerden gelip geçenlerin ayak izlerinden oluşan, tekerlekli araç işlemeyen dar yol

Cümleleri tamamlayınız. Boşlukları doldurup soruları cevaplayınız.

- 1 Şövalye Heinrich zamanda yaşamış.
- 2 Sövalye Heinrich'in eşi, oldukça inançlı ve iffetli bir kadıymış.
- 3 Heinrich, bir çatışmada esir düşmüş ve ağır işlerde çalıştırılmış.
- 4 Heinrich'in giydiği gömlek niçin kirlenmeden hep kar beyazı kalıyormuş?
- 5 Sultan adamını niçin Taggenbrunn'a göndermiş?
- 6 Hildegard, gibi giyinmiş ve eşini bulmak için yolla çıkmış.
- 7 Keşiş ile sultan arasında sarayda neler yaşanmış?
- 8 Keşiş ve Heinrich eve dönüş yolunda nasıl ayrılmışlar? Keşiş ondan hatıra olarak ne istemiş?
- 9 Heinrich, Hildegard'ın kendi yokken kaleyi terk edip gittiğini duyunca ne yapmış?
- 10 Hildegard, Heinrich'e kumaş parçasını göstererek ne anlatmak istemiş?

Düşüncelerinizi ifade ediniz.

"Diğer birçok erkek gibi Heinrich de inançsızlara karşı savaşa katılmaya karar vermiş." cümlesinde ifade edilen inançsızlar kimler? İnsanların başka insanlar hakkındaki ön yargılarını gösteren başka örnekler biliyor musun? Ön yargılarımızdan kurtulmak için neler yapmalıyız? Tartışınız!

İnternette araştırınız.

- 1 St. Veit an der Glan hangi eyalette bulunuyor?
- 2 Taggenbrunn kalesi (Burg St. Veit'e ne kadar uzak, araştır!
- 3 Haçlı Savaşları hangi tarihlerde yapılmış?
- 4 Haçlı Savaşları kimler arasında olmuş?
- 5 Hristiyanların amacı neymiş?

Cümleleri tamamlayınız. Boşlukları doldurup soruları cevaplayınız.

- 1 Osmanlı orduları Viyana'yı ilk defa hangi yılda kuşatmış?
- 2 Geriye çekilen askerler 1532 yılında hangi bölgede bulunuyorlarmış?
- 3 Purbachlılar Osmanlı sipahilerinin yakınlarda olduğunu duyunca ne yapmışlar?
- 4 Askerler evlerde ne arıyorlarmış?
- 5 Askerlerden biri niçin bir evin mutfağında uyuyup kalmış?
- 6 Evin önünde bağışmalarını duyan asker ne yapmış?
- 7 Köylüler askerin başını bacada görünce ne yapmışlar?
- 8 Köylüler, askeri bacadan çıkarmak için ne yapmışlar?
- 9 Bacadan evin içine çıkan askerin durumu nasılmış? Asker Purbachlılardan ne istiyormuş?
- 10 Köylüler askerin hayatını neyin karşılığında bağışlamışlar?
- 11 Osmanlı askeri öldükten sonra köylüler ne yapmışlar?
- 12 Bu efsaneyi dinlerken neler hissettin? Sence kitaplarda böyle efsaneler yer almalı mı? Nedenlerini anlatınız!

Konuşma Tümcelerinde Noktalama İşaretleri

Aşağıdaki örnekleri inceleyiniz.

Bir öykü ya da masal yazarken konuşma cümlelerini (tümcelerini) diğer cümlelerden ayırt etmek için bazı noktalama işaretlerinden yararlanırız. Bunların neler olduğuna birlikte bakalım.

1 Uzun Çizgi (—)

Konuşma çizgisi de denir. Bir yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır. Aşağıdaki örnekleri inceleyin!

Hülya Öğretmen, Elif'e şu soruları yöneltti:
— Ev ödevini yaparken hangi kaynaklardan yararlandın?
— İnternette yararlandın mı?
— İnternette yararlanırken hangi zorluklarla karşılaştın?
— Bilmediğin sözcüklerin anlamlarını nasıl araştırdın?

• Oyunlarda konuşan kişinin ardından konabilir.

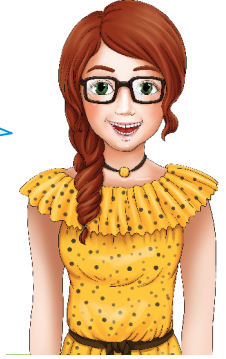
Hacivat — Akşamlar hayır olsun efendim!
Karagöz — Hoş geldiniz, sefa geldiniz.
Hacivat — Nasılsınız, iyi misiniz Karagöz'üm?
Karagöz — Çok iyiyim efendim.
Hacivat — Aman efendim, başıma yeni bir kasket almıştım. Karagöz'e uğrayıvereyim, dedim.

Kaynak: Halim Çepni

Sevgili Arkadaşlar! Konuşmaları tırnak işareti içinde gösterirsek o zaman konuşma çizgisi kullanmayız:

*Penguen bir fotoğrafçıya girer, "Vesikalık bir resim çekirtmek istiyorum." der. Fotoğrafçı: "Siyah-beyaz mı, renkli mi olsun?"
Penguen: "Sen benimle kafa mı buluyorsun?"*

Kaynak: TRIO, sayı 26

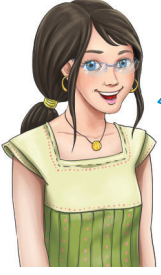
2 Tırnak işareti ("...")

a) Başka bir kişinin söylediği sözler veya bir yazıdan olduğu gibi alınan sözler tırnak işareti içine alınır. Aşağıdaki örnekleri inceleyiniz.

- Atatürk, "Vatanı korumak, çocukları korumakla başlar." demiştir.
- Öğretmenimiz Nasrettin Hoca'nın "Damdan düşenin halini, ancak damdan düşen bilir." sözünden ne anladığımızı sordu.

b) Özellikle vurgulamak istediğimiz bir söz varsa onu tırnak içine alırız. Aşağıdaki örnekleri inceleyiniz.

- Babam beni "küçük tavşanım" diye sever.
- Ay çekirdeğine İzmir'de "çiğdem" denir.
- Son okuduğum kitap "Küçük Kara Balık" çok hoşuma gitti.

Tırnak içine aldığımız sözün sonunda bulunan noktalama işareti (nokta, soru işareti, ünlem işareti vb.) tırnak içinde yazılır.

- Annem, "Ev ödevini yaptın mı?" diye sordu.

Tırnak içine aldığımız sözcüklere kesme işareti (') koymamamız gerekir. Bir örnek vereyim:

- Şermin Yaşar'ın son kitabı "Dedemin Bakkalı"nı okudum.

3 İki nokta (:)

Karşılıklı konuşmalarda konuşan kişiden sonra kullanılır. Aşağıdaki örneği inceleyiniz.

Kavalcı: Belediye başkanıyla görüşmek istiyorum.

Başkan: Sen kimsin?

Kavalcı: Ben kavalcıyım. Kaval çalarım.

Başkan: Nereden geldin?

Kavalcı: Çok uzak bir ülkeden.

Kaynak: Fareli Köyün Kavalcısı

Konuşma tümcelerini tırnak içine alınız ve metni defterinize tekrar yazınız.

Öğretmen çocuklara dönerek, Yaz tatilinde kimler Avusturya'nın dışına çıktı? diye sordu*. Sınıfın en çalışkan öğrencilerinden olan Elif izin alarak, Biz bu yaz İtalya'ya gittik. dedi*. Bunun üzerine Ali, Biz de İtalya'ya geçen yıl gitmiştik, diye lafa atıldı. Öğretmen, Peki, Türkiye'ye giden oldu mu? diye sordu. Sema, Aysun, Cemil ve Kiraz el kaldırıp söz istediler. Öğretmen önce Sema'ya Türkiye'de neler yaptın, Sema? Bize anlatır mısın? dedi. Sema, Önce köyümüze gittik, akrabalarımızı ziyaret ettik. Sonra da Kızkalesi plajında denize girdik. dedi. Öğretmen, Kızkalesi plajı nerede? diye sordu. Sema, Mersin'de öğretmenim. dedi. Bunun üzerine öğretmen Türkiye'ye uçakla mı gittiniz? diye sordu. Sema, Evet uçakla önce Ankara'ya uçtuk. İki gün Ankara'da kaldık ve Anıtkabir'i gezdik. Oradan başka bir uçakla Mersin'e gittik. dedi.

Anıtkabir, Ankara

Kızkalesesi plajı, Erdemli, Mersin

Siz de bir konuşmayı yukarıdaki örnekte olduğu gibi "konuşma tümceleri" kullanarak yazınız! Aşağıdaki örneklerden yararlanabilirsiniz.

Kemal, beden eğitimi dersinde öğretmenine gidip "Öğretmenim, bugün müsaade ederseniz futbol oynayabilir miyiz?" diye sordu. Öğretmen gülümseyerek "Uslu uslu oynar, tartışmamaya söz verirsiniz, olur." dedi.

Anneannem, "Kızım, bugün çok çalıştın ve yoruldu. Yemeği ben yaptım." dedi. Annem, sevinçle anneanneme "Sağ olası, iyi ki varsın!" diyerek sarıldı.

*) Metnin akıcı okunabilmesi için mümkün olduğunca "diye sordu, dedi" gibi tümcelerin sonlarına gelen sözcükleri az kullanmaya özen göstermeliyiz. Böylelikle okuyucu tekrarlardan sıkılmayacaktır.

Avusturya milli marşının Almancasını ve Türkçesini okuyup soruları cevaplayınız.

Land der Berge, Land am Strome,
Land der Äcker, Land der Dome,
Land der Hämmer, zukunftsreich!
Heimat großer Töchter und Söhne,
Volk, begnadet für das Schöne,
Vielgerühmtes Österreich.
Vielgerühmtes Österreich.

Heiß umfehdet, wild umstritten,
liegst dem Erdteil du inmitten
einem starken Herzen gleich.
Hast seit frühen Ahnentagen
hoher Sendung Last getragen,
vielgeprüftes Österreich.
Vielgeprüftes Österreich.

Mutig in die neuen Zeiten,
frei und gläubig sieh uns schreiten,
arbeitsfroh und hoffnungsreich.
Einig laß in Jubelchören,
Vaterland, dir Treue schwören,
vielgeliebtes Österreich.
Vielgeliebtes Österreich.

Dağları, nehirleri bol olan ülke,
Verimli toprakları, katedralleri çok olan ülke,
İşleyen çekiçleriyle geleceği parlak ülke!
Asil kızların ve oğulların ülkesi,
Vicdanlı halkıyla,
Övgülere laiksin Avusturya.
Övgülere laiksin Avusturya.

Etrafın ateş çemberi ile çevrili,
Yer alırsın dünyanın merkezinde
Güçlü bir kalp gibi.
Ecdadının başlattığı bu büyük görevi
Sürekli yerine getirirsin Avusturya.
Sürekli yerine getirirsin Avusturya.

Cesur bir şekilde geleceğe
Özgür ve inançlı yürüdüğümüzü gör,
Çalışma azmiyle ve umutla.
Sevinç naralarıyla bağlılığımızı
Sunduğumuz anavatanımızsin sen,
Canımızdan çok sevdiğimiz Avusturya.
Canımızdan çok sevdiğimiz Avusturya.

(Tercüme: Göksel Yılmaz)

- 1 Birinci kıtada Avusturya nasıl bir yer olarak anlatılıyor?
- 2 İkinci kıtada Avusturya'nın bulunduğu yer neresi ve nasıl tarif ediliyor?
- 3 Geçmişte Avusturya'nın nasıl bir görevi varmış?
- 4 Son kıtada Avusturyalıların hangi özelliklerinden bahsediliyor?
- 5 İnternette Avusturya milli marşının müziğinin kime ait olduğunu araştırınız.
- 6 Avusturya milli marşını kim yazmış, ne zaman kabul edilmiş ve hangi değişiklikler yapılmış, araştırınız.
- 7 Türkçe çeviriyi tekrar okuyunuz ve aşağıdaki sözcüklerin Almanca karşılıklarını orijinal metinde bulmaya çalışınız.

Land der Berge/Äcker: zukunftsreich:
vielgerühmt: begnadet für das Schöne:
Jubelchören: Vaterland:

Haberleşmenin Tarihçesi

Görselleri inceleyiniz ve neler gördüğünüzü anlatınız.

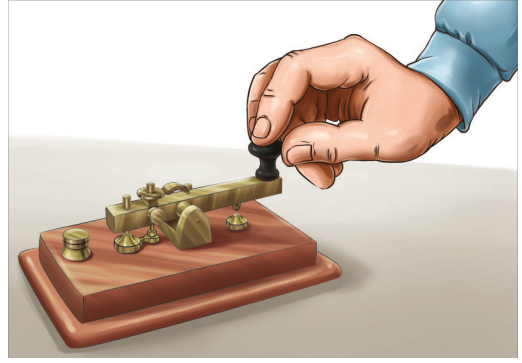
Görsellerin altına hangi haberleşme metodunun kullanıldığını yazınız.

dumanla haberleşme, güvercinle haberleşme, davulla haberleşme,
telgrafla haberleşme, telefonla haberleşme, internet üzerinden haberleşme

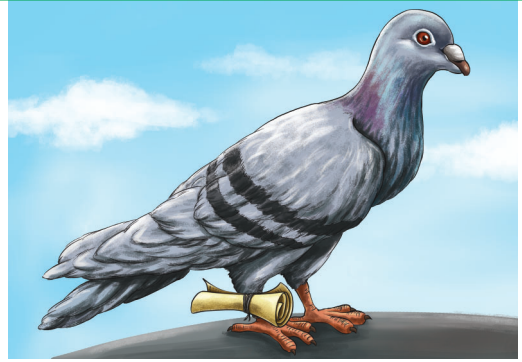
1

2

3

4

5

6

Dumandan Emojiye Haberleşme

Okuyunuz ve bilmediğiniz sözcüklerin altını çiziniz, bunları internette araştırınız.

İnsanlar sosyal canlılardır. Bizleri, diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden biri; dil yardımıyla soyut olan duygu ve düşüncelerimizi birbirimize aktarabilmemizdir. Kişiler yüz yüze konuşarak ve sohbet ederek iletişime geçerler. İnsanlar arasındaki mesafeler büyük ise o zaman farklı iletişim veya haberleşme teknikleri kullanılır.

İlk insandan günümüze kadar birçok haberleşme tekniği kullanılmıştır. Bunlardan en eski olanı "dumanla" haberleşmedir. Dumanla haberleşme en ilkel haberleşme türüdür. Günümüzden 35.000 yıl önce Pekin bölgesinde insanların duman yardımıyla haberleştikleri tahmin edilmektedir. Katolik Hristiyanlar, papa seçimlerinde hâlâ duman kullanmaktadırlar. Eğer Vatikan'daki şapelin bacasından siyah duman çıkarsa bunun anlamı kardinallerin henüz papa seçiminde anlaşamadıklarıdır. Beyaz duman ise yeni papanın seçildiği anlamına gelmektedir.

Diğer ilkel bir haberleşme türü de davul çalarak yapılan haberleşmedir. Özellikle Afrika'da davul ritimleriyle bir haberleşme dili gelişmiştir. İnsanlar davulu değişik, anlamlı ses ve tonlarda çalarak rahatça uzak mesafelerden birbirleriyle haberleşebilmektedirler. Senegal ve Gambiya'da davulla haberleşme tekniğinden mbalax isimli bir müzik türü ortaya çıkmıştır.

Diğer bir ilkel haberleşme türü de posta güvercinleriyle yapılan haberleşmedir. Özel yetiştirilen posta güvercinleri Antik Mısır'da bin kilometreye kadar olan mesafelere saatte 120 km hızla uçarak haber taşıyorlardı. Güvercinlerin yerin manyetik alanını yön bulma aracı olarak

kullandıkları düşünülmektedir. İsviçre ordusu da 1997 yılına kadar posta güvercinlerinden faydalanmıştır.

İpli telefon ise Çin'de 968 yılında filozof Kung Fu Whing tarafından icat edilmiştir. Silindirik şeklindeki iki bambu çubuk bir iple gergince birbirlerine bağlanıyordu. Bambu çubuğun bir ucu mikrofon, diğeri ise kulaklık görevi görmekteydi. Günümüzde ipli telefon çocuk kreşlerinde yoğurt bardaklarından oyuncak olarak yapılmaktadır.

Modern çağın ilk önemli haberleşme aleti ise telgraf olmuştur. Telgrafla haberleşmede elektrikten yararlanılmıştır. Mesajlar verici ve alıcı arasında çekilmiş bir elektrik hattı vasıtasıyla taşınır. Verici, önündeki elektriği açıp kapatan bir anahtar ile yazmak istediklerini karşı tarafa gönderir. Bu esnada alıcının önündeki alette bulunan metal bir çubuk devre açıp kapanınca kâğıda nokta ve çizgiler yapar. Bu nokta ve çizgiler aslında telgrafın mucidi olan Samuel Morse tarafından geliştirilmiş bir alfabledir. 1837 yılıyla birlikte telgraf kullanılmaya başlanmıştır.

Modern çağın en önemli haberleşme aracı olan telefon ise 1876 yılında Aleksander Graham Bell tarafından icat edilmiştir.

Mektup, faks, elektronik posta veya email, sms, chat, facebook, whatsapp, messenger gibi günümüzde kullanılan birçok haberleşme seçeneği vardır. Artık haberleşmek çok kolaylaşmıştır. Dünyanın bir ucunda olan bir olay internet yardımıyla anında bize ulaşmaktadır.

(Uehleke / Kısaltılmış tercümedir.)